

Co Tydzień.

No. 9.

Hom e r.

Siedm miast, które żyjącemu nie dały przytulenia, walczyły potym między sobą o zaszczyt, które z nich było oyczyzną Homera.

Smyrna, Rhodos, Colophon, Salamios, Chios, Argos, Athenz,
Orbis de Patria certat Homere tua.

O czasie w którym żył rozmaite są wieści, zgadzają się iednak na to wszyscy pisarze, iż kwitnął na ów czas, gdy w Rzymie panowali królowie Numa i Tulliusz w lat blisko trzysta po zburzeniu Troi.

Z razu zwany był Melezygenem, dopiero zaś w ów czas, gdy wzrok stracił, Homerem go zwać zaczęto.

Dawne podanie wsparte nawet samegoż Homera powieścią trwa dotąd, iż mieszkał na wyspie Chios. Na teyże wyspie miał pisać Odysseą, opis podróży a raczej błąkania się Ulissowego. Dzieło to mniej wyborne niż Illiada, razem iednak z nią wzorem są rytmow, które bohaterскими zowiemy, ponieważ obwieszczają dzieła mężów znakomitych.

Jak Odyssea obwieszcza przypadki podróży Ulissessa, Illias również opisuie gniew zapalczywy Achillesa przeciw Agamemnonowi;

ten jest wstępem do powieści o Troi oblężeniu, która się kończy ubłaganiem bohatera i śmiercią następną Hektora najwaleczniejszego z Trojanów. Nie jest więc to dzieło opisem wojny Trojańskiej, ale częścią opisu tego, co się w tym pamiętnym oblężeniu zdarzyło.

Batrachomyomachia, wojna żab ze szczurami, krotofilnym jest Homera dziełem; niektórzy to dzieło Homerowi przypisują, ale sposób wyrazów nie daje poznać, iżby było przez niego złożone. Hymny na cześć Bogów, jeżeli nie wszystkie, początki jednak oznaczają autora.

Rytmus Homera w pierwiastkach nie miały układu, i po częściach tylko tak Illiadę iak i Odyseję śpiewano w posiedzeniach i igrzyskach uroczystych. Pierwszy dopiero Arystarch razem je zebrał, z błędów które się z czasem wkładły oczyścił, i dla tej przyczyny prawych krytyków Arystarchami nazwano.

Znać z dokładnej powieści miejsc, obyczajów, sposobu wojowania, praw, obrządków rozmaitych narodów, która się w dziełach Homerowych znajduje, iż sam wiele krain zwiedził, co się osobliwie potwierdza tak dokładnym położeniem miejsc wyszczególnieniem, iż rzecz prawie nie potrzebna, żeby na domysł, lub z cudzej powieści pisał.

Szacunek wieków następnych uwiecznił sławę Homera, i nie tylko pierwszeństwem czasu, ale wytwornością i myśli i wyrazów następnych przewyższa.

Jan Kochanowski z Illiady powziął i złożył monomachją, to jest walkę Parysa z Menelausem. Nagurczewski Illiadę na Polski język przełożył.

Pieśń Homera

O Apollinie.

Nigdy ia tego z Bogow nie zapomnę,
 Który rażące puszcza na dal strzały,
 Apollo! dzieła twoie wiekopomne,
 Powszechnie niebian ściągają pochwały.
 Powstają na twe wspaniałości ogromne,
 Zdziwione bostwa i Olynip wspaniały,
 Ma względy na twój kołczan pełno-groty,
 Jowisz, co spuszcza pioruny i grzmoty.

Sama Latona z nim razem złączona,
 Na syna swego wejście nie powstaie,
 I łuk, co wzniosłe nosiły ramiona,
 Zdeymuie z niego, iey kołczan oddaie,
 Spuszcza cięciwę, co zbyt natężona,
 I co z strzał piytkich ieszcze pozostaie,
 Wszystko powiesza za złotym filarem,
 A Jowisz syna zasila nektarem.

W ow czas dopiero siadają Bogowie,
 A matka z syna swojego się cieszy,
 Ciebie uwielbiam i szczęśliwą zowię,
 Wzniosła Latonę w pośrzed niebian rzeszy,
 Twój płod Apollo, czczą go Ortygowie,
 Twój płod Dyanna, co za zwierzmi śpieszy,
 A gdzie Cynth wznosi swoy szczyt pod obłoki,
 Widzi Inopu pieniste potoki.

Dnia pogodnego sprawca wielowładny,
 Jak cię uwielbić godnie Apollinie?
 Z ciebie rytm płynie dotkliwy i składny,
 Tyś uczył iak wieść, paść trzody w dolinie.
 Gor miłośniku! gdzie przystęp niesnadny,
 Bierzesz spoczynek w cienistej krzewinie,
 Miłe ci w chłodzie takowe siedliska,
 Gdzie zdroy szumiący z opoki wytryska.

Od czego zacząć w twoim uwielbieniu!
 Czy od tej pory, kiedyś na świat wchodził,
 Abyś zakwitnął ku uszczęśliwieniu,
 I żądzom wszystkich powszechnie dogodził.
 W ow czas Latona, gdy w uciemieniu
 Była, a nastał czas, abyś się rodził,
 W pośrodku morza, trwożna o swym losie,
 Sama bez wsparcia, błądziła w Delosie.

Z tamąd wyszedłeś, ty! co rządzisz kraie,
 Kreta, Eginy, Eubei, i Egi,
 I gdzie Pelyon wyniosły powstaie,
 Gdzie Preparetu są nadmorskie brzegi,
 I gdzie się Athos obłoczny wydaie,
 Lemnos i innych wysp liczne szeregi,
 I Autykana, co się skałmi zmniejsza,
 I Chios w pośród innych nayżyźniejsza.

Zaszczycza Thraki, twoie panowanie,
 Samos się cieszy bydź pod twoią władzą,
 Idy wyniosley, Focydy ziemianie,
 I ci, co plenne szczepy w Imbroś sadzą,
 Milet, Kos, Kwida, Paros, i Naxanie,
 Wszyscy się chętnie do ciebie gromadzą;
 Wszyscy cię wielbią, chlubni swoim stanem,
 Iż raczysz bydź ich zaszczytem i panem.

Niechcieli oni przyjąć twojej matki,
 Kiedy szukała u nich przytulenia,
 Tyś w ow czas życia miał powziąć zadatki,
 Niechcieli świadkiem być twego rodzenia,
 Wszystkich obiegał, trwoźni o dostatki,
 Trwoźni o całość swojego plemienia,
 Niechcieli abyś był u nich zrodzony,
 Bojąc się zemsty zawziętej Junony.

Przyszła do Delos, i tak iey mówiła:
 Widzisz iak iestem złych losow igrzysko,
 Przyjm mnie, abym tu syna urodziła,
 Co Appollina mieć będzie nazwisko,
 Dotąd i pustą i niepiodną była,
 Skoro mi z płodem moim dasz siedlisko,
 Staniesz się sławną, obfitą, i zyną,
 Staniesz się Bostwa wieszczego oyczyzną.

Rzekła: a Delos wieścią ucieszona,
 O płodzie! rzekła Saturna wielkiego,
 Chciałabym z chęcią przyjąć cię do łona,
 I w płodzie twoim Bożyszczą wieszczego,
 Wiem o tym, iakem iest upośledzona,
 Ale się lękam losu okropnego,
 Wieść głosi, iż twoy syn dziki i srogi,
 Zwycięży ludzic ponęka i Bogi.

Gdy na świat przyjdzie, skoro mnie obaczy,
 Kto wie, gdy będzie tak działał nie baczenie,
 Szczupłości moiej iezeli przebaczy,
 I gwałtow swoich odemnie nie zacznie,
 Albo iezeli wzgląd na mnie mieć raczy,
 Z innymi działać nie będzie opacznie,
 Coś obiecała niech stwierdzi przysięga
 Na Styx, co Bogi mocą swoją sięga.

Natychmiast wzniosła swe ręce Latona;
 I powołując duchy nieśmiertelne
 Rzekła: w ustępach swoich niezmiernona
 Niechaj wie ziemia; niech kręgi oddzielne
 Niebios, ktoremi zewsząd otoczona
 Wiedzą; i Styxu odmgły piekielne,
 Kocyt ciemnisty, i Acheron srogi,
 Na których wzmiankę straszną, drżą i Bogi.

Niech słyszą. Delos nad wszystkie krainy
 Świątynią syna mego stynać będzie,
 Tam sławić będą Apollina czyny,
 Tam gdy przychodzić zdziwiony przybędzie,
 Widok w swym kształcie obaczy iedyny
 Ofiar, kadzidła dymy uyrzy wszędzie,
 Tłum ofiarnikow mnogi i wspaniały
 Bostwu cześć dawać będzie i pochwały.

Dziewięć dni nocy Latona bolata
 Sama w tym dzikim ustroniu Bogini,
 I lubo innych towarzystwo miała,
 Nic iey to ulgi w boleściach nie czyni,
 Iuno Lucynę u siebie trzymała:
 Zazdrosna Juno, gdy Latonę wini,
 Oto, iż niższą godnością i rodem
 Śmiała się szczycić Jowiszowym płodem.

Rhea i Temis Bostwa hitościwe,
 Użaliły się nad srogim cierpieniem,
 Słyszac ięczenia Latony płacliwie,
 Słały Irydę z usilnym proszeniem,
 Iżby Lucyna mimo Bostwo mściwe
 Raczyła przybyć, a swoim weyrzeniem
 Wzmogła Latonę w tak okropnym stanie,
 Na ich usilne proźby i wezwanie.

Jak piorun znikła Irys i starość,
 Tam, kędy Bogów są wzniosłe stolice,
 Szukać natychmiast Lucynę poczęła,
 I odwiedziwszy wszystkie okolice,
 Znalazła skrytą, proźby ją uieła.
 Lecą na powrot jak dwie gołębicę
 Lecą, a coraz kiedy zniżają się
 Na szczycie skały stanęły w Delosie.

Wcieniu Latona palmowego drzewa,
 Legła oburącz trzymając się drzenia.
 Jak wiatr przyjemny, gdy w wiosnie powiewa,
 Wzmaga rośliny trawy rozzielenia,
 Tak przyście Bogin w radość przyodziewa,
 Posepną Delos, i dziką z wężyrzenia,
 Zda się śmiać ziemia, i gdy wzmagać wszczyną
 Świat zadziwiony, uyrzkał Apollina.

Wzniósł się głos Bogiń, a hasło radości
 Wdzięcznym odgłosem echa powtarzały,
 Wzmęgły Latonę w boleściach i mdłości
 Boginie Niebios, płod gdy oglądały,
 A usługując dziecku w troskliwości
 W pieluchy złotem szklnięce obwiałały,
 Temis z pośpiechem z Olympu przybyła,
 Słodkim natychmiast Nektarem poila.

Skoro napoju tego zakosztował,
 Potargał więzy, a zdziwione Bogi
 Czekały, z niemi iak będzie obcował,
 On widząc orszak w koło siebie mnogi,
 Rzekł: odtąd ludziom będę prorokował,
 Będę uśmierzał żale zmniejszał trwogi,
 Daycie mi lutnią do słodkiego grania,
 Kolczan, łuk, strzały, znamię panowania.

Szedł, a wiatr igrał z włosy co spadały,
 Trzymał grot w ręku. Smutne okolice
 Delosu wdzięczną postać przywdziewały,
 Delosu co ma ścieśnione granice,
 A czego inne poblizsze żądały
 Chlubny, iż Bostwa osiągnie świątnicę,
 Nad inne wyspy, iż został wzniesiony
 Przez Apolliną za wołą Latony.

Apollo! ty co na dal puszczasz strzały,
 Nadbrzeżaś w owczas zwiedział położyście,
 Patrzał lud na cię z daleką zdumiały,
 Kiedyś na szczyty Cyntu krzemieniste,
 I tam, gdzie z szumem pieniały się wały,
 Szedł na wyniosłe opoki skaliste,
 Postacią twоя wspaniałą strwożeni
 Patrzałi na cię ludzie zadumieni.

Chociaż masz mnogie i wzgórki i gaie,
 Świątnice twoie choć się wszędy wznoszą,
 I choć rzek mnostwo tobie się poddaie,
 Gdy wody swoje do morza przynoszą,
 Przenosisz Delos nad te wszystkie kraie.
 Gdzie chwałę twоя utoczyście głoszą
 Gdzie ludu mnogość i świętne igrzyska
 Tam ulubione są twoie siedliska.

Co za widoki! gdy tve Joniany
 Święta żarliwość w obrządkach rozżarza,
 Ściga się żywa młodziez na przemiany
 Stroy i uroda ozdoby przysparza,
 Starcow poważnych zbior z wielu wybrany
 Zwolna się zbliża do twego ołtarza.
 Kupią się tłummy, a przybyłe nagle,
 Szklnią się po morzu i maszty i żagle.

Poczet ozdobny wdzięczny okazały,
 Bostwu oddane śpiewają dziewice,
 Apollinowey głosicielki chwały,
 Wstydliva skromność, rumieni ich lice,
 Pienia ich wdzięcznie powtarza lud cały,
 Brzmiań uwielbieniem wszystkie okolice;
 Słyszą rycerzow dzieła i nadgrody
 W sławnych obrządkach zebrane narody.

Pozdrawiam ciebie Dyanno, Latono!
 I ciebie wielkie Bostwo Apollinie,
 Delos! jeżeli przyimiesz na twe łono
 Przychodnia, który do ciebie zapłynie,
 A będzie pytał kogo tu mieszczo,
 Kto był, Rytmami co u ciebie słynie?
 Powiedz: przyszedł tu niegdyś zdaleka,
 Zgor Chios, nędzay i ślepy kaleka.

Miłe nam dotąd i w pamięci trwają,
 Pieśni, ktore tu unas będąc śpiewał
 Dotąd ie czule nasi powtarzają,
 I czego on się może niespodziewał,
 Pochwały jego nigdy nieustają.
 Przychodzień choćby na to się zdumiewał,
 Gdy pieśń usłyszy, zdziwienie usmierzy,
 Westchnie — i waszey powieści uwierzy.

Nigdy w pochwałach twoich nieustanę
 O Krolu Delos, Lyiy, Meonu,
 Wydała tony dotąd niesłyszane,
 Lutnia gdyś zagrał na skałach Pythonu;
 Świetnym ramiona twoie przyodziaue
 Były okryciem, gdy do Bogow Tronu
 Śpiesząc, opuścić ziemie przedsięwzięłeś
 I w gornych progach Olympu stanoleś.

Skoro się postrzegł, wzmógł się Olymp cały,
 Odgłos twej lutni ucieszył niebiany,
 Muzy natychmiast śpiewać zaczynały,
 Jak umysł z cnotą bywa uwielbiany,
 Jak złych przewrotny, krnąbrny i zuchwały,
 W zapędach swoich nie uhamowany,
 Jak chciwość wszystko, co do siebie garnie,
 Winne swej zbrodni, ponosi męczarnie.

Te co czułości nadawiają prawa,
 Siostry, od których wdzięk nadobność bierze,
 I owe którym czas zwierzchność nadawa,
 Nad godzinami w chwil naszych rozmierze,
 Hebe młodości Bogini powstawa,
 I sama Wenus do tańca się bierze,
 Powstaie z miejsca nie idzie lecz leci,
 Nayozdobniejsza z Jowiszowych dzieci.

Nieporównane bostwo! iak cię sławić?
 Jak wydać pienia chwały twoiej godne?
 Mamże twe czyny miłośne obiawić?
 Jak cię uieły dziewice dorodne,
 Jakeś Azanie raczył się postawić?
 Eleantonie usługi dogodne,
 Jak uczyniłeś, gdy walcząc z nią razem,
 Miotales kłęski strzał twoich żelazem.

Gdyś zszedł z Olympu, o Jowisza plemie!
 W Pycrze pierwsza bytność twoia była,
 Przeszedłeś daley Magdeneiską ziemie,
 Lektos, Perheby, i gdzie Kolchos miła,
 Byłeś w Eubei, Elancie i Cemie,
 Żadna cię z krain nie zastanowiła,
 Prożno się Euryp w krętach swoich z żymał,
 Dzielnego bostwa zapędów nie wstrzymał.

Przebywszy morza, odnogi pienne,
 Zatrzymałeś się na wzgórkach zielonych,
 Gdzie Mikaleza doliny spadziste,
 Ozdobne z cedrow w obłoki wzniesionych,
 Gaie tam były, gdzie teraz wieczyste,
 Wznoszą się Teby w twierdzach uzbroionych,
 Na które teraz poglądać tak miło,
 Jeszcze ich znaku, na ow czas nie było.

Nie były twoiey podróży zamiarem,
 I szedłeś, ty! co na dal puszczasz strzały,
 Onchesty sławne Neptunowym darem,
 Obrządki swemi ciebie nie wstrzymały,
 Gdzie wody spadku szumnego ciężarem,
 Pędzą Cetysy potok między skały.
 Gdzie strumień cichym szeptem w Leli mruczy,
 A trzody żyzna Amarthea tuczy,

Tam twoie Delfy; Delfy! miejsce święte,
 I tam spoczołeś. W ow czas twoie oczy,
 Miłym widokiem zostały ujęte,
 W roskoszney miejsca wdzięcznego uboczy,
 W ow czas twe dzieło było przedsięwzięte,
 Tam gdzie Cefisa bystre wody toczy,
 Tam gdzie roskoszne zewsząd okolice,
 Założyć twoją wieczystą stolicę.

Rzekłeś: o ziemi! ciebie ja nad inne,
 Chcę wnieść i dary memi uszczęśliwić,
 Uznasz zdarzenia moje dobroczynne,
 Ty będziesz wierne sługi moje żywić,
 U ciebie moje wyroki uczynne,
 Znajdą pragnący, i będą się dziwić,
 W uroczystościach moiego wielbienia;
 Wyborom ofiar i cało-palenia.

Natychniast zaczął budowę wspaniałą;
 I przyszyłych gmachów stanowił zasady,
 Bogini miejsca widząc okazałą,
 Postać, i gmachy wśród zwoiey osady;
 Rzekła: racz słuchać w kraiu osiedziałą,
 I przyjąć wiernie, ktoreć daie rady,
 Tu zgiełk trzod, stadnin w każdym bywa czasie;
 Spokojność cicha, trwa zawždy w Parnasie.

Tym pomknął dzieło i stawiały świątnice;
 Dał się nakłonić, Bożek strzało - lotny,
 Gorzystą zatym wybrał okolice,
 Gdzie mieszkał naród Flegeow przewrotny;
 W zaciszy gaiow wynalazł krynice,
 Z niey płynął strumień w czystych wodach zwrotny;
 Tu rzekł przybytek moiego imienia,
 Tu źródło wieszczby i dobrze - czynienia.

Bogom przyjemny Agamedes prawy,
 Z Trofoniuszem męże znamienicy,
 Do tak zbawienney garnąc się zabawy,
 Jęli się pracy, ktora Delfy szczyty,
 W pośród przyjemney w dolinie murawy,
 Rownie wytworni iak i pracowici,
 Tych dzielność i cnota wieła,
 Ryli w marmurze bohaterow dzieła.

Przy źródle była niezmierna pieczara,
 Gdzie smok straszliwy miał swoje siedlisko;
 Straszyla trwożne mieszkanie poczwara,
 Gdy opuszczała swoje stanowisko,
 Z zaiadtey paszczy wychodząca para,
 Niszczyła trzody pasące się blisko,
 Przeszyty grotem Apollina strzały,
 Legł rycząc srodze, dziwotwor zuchwały.

Juno zazdrośna, Juno zemsty chciwa,
 Gdy ją niewierność Jowiszowa wzrusza,
 Na płód odrodny, kiedy się zdobywa,
 Czującym strażnikiem swego Tyfeusza,
 Smoka owego, z otchłań wydobywa,
 I byż na jego usłudze przymusza,
 W ten czas to było, gdy przez głowy przerwe,
 Jowisz sam z siebie, dał światu Minerwe.

Ze ją tak zacnym nie zaszczycił płodem,
 Taka przed Bogi, była oney skarga,
 Rowny powagą, zacnością i rodem,
 Patrzcie iak więzy poszlubione targa,
 Nowy płód, krzywdy iest moiey dowodem.
 Iak między nami nie ma byż zatarga,
 Kiedy Wulkana co ma zemnie szpeci,
 Mąż zdradny! wdzięczy inne swoje dzieci.

Mężu! co zemną tak poczynasz zdradnie,
 Czyliż iuż nie dość mam z ciebie cierpienia?
 Płodzisz Minerwe z siebie wielowładnie,
 Niechcąc mieć zemnie zacnego plemienia,
 Nie łomiąc wiary, uznasz to dokładnie,
 Sama bez twego mężu dołożenia,
 Z siebie płód wydam, płód dzielny i srogi,
 Pomści się za mnie nekaiący Bogi.

Rzekła: a ręką gdy ziemie dotknęła,
 Ta się wskroś strzęła na swoiey zasadzie;
 Odtąd z Olympu mieszkań się unknęła,
 Z Jowiszem odtąd przestała byż w radzie,
 Dokonywając to, co przedsięwzięła,
 Strzęgła się bywać w niebieskiey gromadzie,
 Gdy pora czasu przyszła wyznaczona,
 Wydała na świat dziwo-twor Tyfona.

Strażnika iego znękał lotno-strzały,
 A widząc iak się rycząc w kłęby zwiia,
 Jak ieszcze resztą ziadłości zuchwały,
 Miota się, targa, szarpie i zabiia,
 Dognębił grotom zwycięzca wspaniały,
 Wstrzęsła się siły ostatniemi zmiia,
 A nim ostatni duch wyzionąć miała,
 Taki dla siebie wyrok usłyszała.

„Będą się bielić odtąd kości twoie,
 „Na polach ktores pustemi czyniła,
 „Gdzieś zbyt okropne czyniła rozboie,
 „I płaczu nędznych wznosicielką była,
 „Gdy zgubą twoią ich ięczenia koie,
 „Czas aby płacze radość zastąpiła,
 „Nastaną pieśni moiego wielbienia,
 „Na pamięć wieczną twoiego zgnębienia.

Tyfon obrzydły, przez zrządzenie Boże,
 Choćby go inne wznagały potwory,
 Mimo swą ziadłość iuż ciebie nie wzmocze,
 Ani Hymera i Hypperus skory,
 Na wyniszczenie twe zwłoki położe,
 Pithona imie weźmiesz od tey pory,
 A na znak twego tu niegdyś łożyska,
 Nastaną sławne Pithyiskie igrzyska.

Nimfa wod Delfow i źródła czystego,
 Z ktorego potok Kastalski wypływał,
 Chciała ochronić smoka straszliwego,
 Przed strzałami bostwa, do siebie gdy wzywał,
 Rzekł: za przestępstwa kare zdradliwego,
 Zwroce twoy potok z kąd się wydobywał,
 Sprowadził zatym przez gorne łożyska,
 Gdzie teraz w iego świątńnicy wytryska.

Gdy skończył dzieło, a' chciał mieć kapłany,
 Postrzegł na morzu Apollo wyniosły
 Jak leką łodzią rzucały bałwany,
 Jak ją po Źmorzu wiatry w pędzie niosły,
 Jako trwożliwe maytki na przemiany,
 Wzmagali Nawe i styrem i wiosły,
 Gnossy to byli mieszkańce cnotliwi,
 Z Krety do Pylos piaszczystey dążyli.

Natychmiast w morską rybe się przemienia,
 I płytkim grzbietem słone wody porze,
 Widok okropny, straszny do widzenia,
 Wzrusza się pieni w koło niego morze.
 Boiaźnią zdięci pełni zadziwienia
 Trwoźni w takowey Kretenczycy porze,
 Nieustawiają ku wspolney usłudze,
 Ostatniey siły dobywać w żegludze.

Już żyzne brzegi Maleyskie mineli,
 Już do Lukonow krainy zbliżają,
 A gdy w Tenarze na brzeg wysiąść chcieli,
 I łódź ku ziemi coraz przysuwają,
 Daremne trudy i prace widzieli,
 Kotwice łodzi w gruncie nietrzymaiają,
 A wiatr co w mocy się swoiey nieszczędzi,
 Coraz ie żywiey przeymuie i pędzi.

Peloponezur żyzne okolice
 Widzieć się daia w tym łocie zdaleka,
 I gdzie Argeny są szczupłe granice,
 Agryffa Akra ledwo wzrok docieka,
 Tkryum gdzie z czystey płynący krynice,
 Alfeusz kręty do morza ucieka,
 Widzą Pylosu nadbrzeża piaszczyste,
 Dymow i Kruna wzgorki położyste.

Śnują się pasmem za nagłemi biegi,
 Rozlicznych kraiw i osad widoki,
 Kolchidy sławne ukazują brzegi,
 Elidy na dal wydatne opoki,
 Wysp gorno-wzniosłych rozliczne szeregi,
 Samea, Itak i Zacynt wysoki,
 W tym gdy się wiatry uśmierzać zaczęli,
 U portu w Krussie nakoniec stanęli.

W Krussie co płodna w sady i winnice,
 Spoczynek trudy żeglarzow zyskały,
 W tym się wzniosł z masztu blask jak błyskawice
 Gwieździsto — świetne iskry wysypała,
 Obiaśniły się wszystkie okolice
 Wszedł w swoy przybytek Apollo wspaniały,
 I gdy strach wszystkich obiał, w tymże czasie
 Wrocil młodzieńca wzięwszy postać na siebie.

Przystąpił zatym do mieszkańców Kręty,
 I rzekł: powiedzcie, zkąd do nas płyniecie?
 Do jakiej mierza ta żegluga mety?
 Czy wszczynać handel z-mieszkańcami chcecie?
 Czyli zdobycza i gwałtu podniety?
 Każą wam morzem tulać się po świecie,
 Zbliźcie się ku nam, a w zgodnym zamiarze,
 Bierzcie spoczynek strudzeni żeglarze,

Kiedy to mówił, tchnął w ich umysł trwożny,
 Miłoty otuchy dzielne zasilenie,
 Rzekł wodz Kreteńców: młodzieńcze przemożny,
 Ty co masz Bostwa wspaniałe weyrzzenie,
 Pozdrawiamy cię; umysł nasz niezdrożny,
 Pragniemy w tym kraju mieć zabezpieczenie,
 Odpowiedź wzaiem na nasze pytanie:
 Co za kraj widzimy? iacy są ziemianie?

Gdy się z moimi towarzyszami trudzę,
 Abyśmy drogi nieco wypoczełi,
 Widziemy próżny nasz zawod w żegludze,
 Płyniem do Pylos; gdyśmy rozumiełi,
 Iż go obaczym, widziem kraie cudze,
 Kraie których my ieszcze niewidzieli
 Zbłądu w który nas Bostwo iakieś w dało,
 Pragniem, aby nas wywieść znowu chciało.

O cudzoziemcy rzekł możny i dzielny
 W roskosznych Gnosy gajach urodzeni;
 Nieobaczycie tey ziemi oddzielny
 W tym zostanieie kraiu umieszczeni,
 Wzywa Jowisza syn was nieśmiertelny,
 Wzywa Apollo, odtąd zaszczyceni,
 W Świątnicy Delfow naywspanialszey w świecie
 Obrządkow moich służbą zostanieie.

Jam was w żegludze waszey w błąd wprowadził,
 Nie żebym czynił to na iaką szkodę;
 Lecz abym w moiey świątnicy osadził,
 I cnocie prawey oznaczył nadgrode.
 Tu się lud mnogi gdy będzie gromadził,
 Ktory do moiey wieszbiarni przywiode,
 Spuszczaycie żagle, i czasu nie trawcie,
 A na tym brzegu oltarz mi postawcie.

Wziąłem był postać na siebie Delfina,
 Gdyście mnie w waszym postrzegali biegu,
 Niech się od tego moy obrządek wszczyna,
 Zwieycie Delfickim a w wiekow szeregu,
 To będzie sławne znamie Apollina,
 W oltarzu który stawicie na brzegu,
 Tam ku czci moiey gdy złożycie dary,
 Ucztą radośną zakończcie ofiary.

Rzekł: a posłuszni rozkazom żeglarze,
 Natychmiast żagle okrętu spuścili,
 Bostwu co ściśle nadgradza i karze,
 Na prędcie zdarnia ołtarz postawili,
 Mąki, owoce, kwiaty, nabiał w darze,
 Miotając w ogień bostwu poświęcili,
 Sprawiwszy uczte przez oney czas' cały,
 Apollinowe śpiewali pochwały.

Szli zatym w górę ku Bożey świątnicy,
 Strzało-ie-lorny Apollo przodkował,
 Śpiewali iego pieśni ofiarnicy,
 On tony 'dawał i dźwięki wskazawał,
 Choć ciężki przystęp gorney okolicy,
 Bożą się sprawą żaden nie zmordował,
 Wskazał wspaniałość przybytku swojego,
 A wodz Kreteński tak mowił do niego:

O wielowładny! któryś nas sprowadził,
 Powiedz iak dalsze mamy pędzić życie?
 Rzekł strzało-nośny: na tom was osadził,
 Byście mych darow użyli obficie,
 Lud który będzie do mnie się gromadził,
 Wielkiemi tłumy śpieszący użyżycie,
 Wszystkich przyjmować wy będziecie sami,
 Ktorych świątnicy czynie, strażnikami.

Przymuycie trwożnych, troskliwych, zbłąkanych,
 Niech ulgę w waszey dobroci uczują,
 Miejsce to, czynię pociechą stroskanych,
 Błądnie niech miły spoczynek znajdują;
 Niech słyną Delfy w wieszczbach pożądaných,
 A te w umysłach waszych niech wiekują, —
 Ten wyrok dajes; bostwo wiekopomne!
 Nigdy ia pochwał twoich nie zapomnę.